

Hans Pauli Strøm, vafevni Javnaðarfloksins:

Innara megin í fólkinum bjargaði samfelagnum

– Nógv hava sett mær spurningin, hvussu tað ber til, at føroyska samfelagið ikki kollsigldi. Mítt svar er, at tað er ein innari megi í samfelagnum. Tað er tann samábyrgd, ið er millum fólk, sum bjargaði okkum, sigur Hans Pauli Strøm

DAGNY JOENSEN
JENS KR. VANG

Hans Pauli Strøm hevur ongantíð áður stilla upp, men nú hann er 50 ára gamal, og hevur sitið sum áskoðari síðani 1988, hevur hann hug at fara út á vøllin.

Hann er giftur og hjúnini eiga tríggjar døtur, sum eru seks, 11 og 21 ára gamlar. Familjan býr í Vestmanna.

Um tað hevur ávirkað hansarahugsunarhátt at verða umgirdur av konufólki í gerandisdegnum, sigur hann:

– Eg virðismeti kvinnuligu dygdirnar, ikki bert heima við hús, men eisini í kommununi, har kvinnur hava sitið við stýrið í 10 ár. Tær hava arbeitt so væl, at eingin torir at sleppa øðrum frammat, sigur Hans Pauli Strøm.

Hann er útbúgvinn samfelagsfrøðingur, og hevur arbeitt á Hagstovuni síðani 1988. Har arbeiddir hann við hagtølum, sum bera boð um, hvussu gongst í samfelagnum, og tað hevur givið honum stórt samfelagsligt innlit.

Á fyrstu parkett

– Eg havi síðani 1988, tá tey fyrstu nosini komu, eygleitt gongdina í samfelagnum. Tá tað byrjaði at bróta, minnst eg hvussu vit óttaðust, tá harðast leikaði á, óttaðust vit fyrri, at samfelagið fór fyrri bakka.

– Líka so óttafult tað var í fyrstuni, eins gleðiligt var tað, tá virðurskiftini byrjaði at broytast til tað betra, sigur Hans Pauli Strøm.

Hann var tann, sum segði tíðindafólki frá gongdini í samfelagnum, og út frá tølum metti um, hvussu kreppan ávirkaði land og fólk.

Av hesum hann annaðhvørt ákærdur fyrri at vera dómadagsprofetur og ljósslökkjari, ella optimistur og grunnskýgður, alt eftir um tað gekk aftur ella fram. Tí noyðdist hann altíð at vanda sær um ordini, tá hann var spurður um stóra hóttafallið.

Hans Pauli Strøm er sannfórður um, at einki samfelag, tað veri seg danska ella svenska, sum komu fyrri so

stórum bakkasti sum tað føroyska, hevði hórad undan, uttan at kollsigla.

– Tað hendi so knappliga, men kortini megnaðu vit at varðveita samfelagsskipanina. Hon virkaði alla tíðina.

– Tað hava verið nógvir journalistar her og spurt bæði úr Norðurlondum, Fraklandi, Bretlandi Italia og aðrastaðni, hvussu tað bar til at samfelagið ikki skraðnaði.

– Mítt svar er, at tað er ein innari megi í okkara samfelag. Tað er tann samábyrgd, sum er millum fólk í Føroyum. Eg dugi ikki at finna aðra frágreiðing, sigur Hans Pauli.

Sosiala skipanin og meginreglan

Hann heldur, at samsvar er millum solidarisku meginregluna í teimum sosialu skipanunum og í samlívini millum fólk.

– Tað er júst hetta, sum teir borgarligu flokkarnir nú vilja sindra, við at skifta meginregluna um samábyrgd út við borgarligu meginregluni, at hvør skal sæta sær.

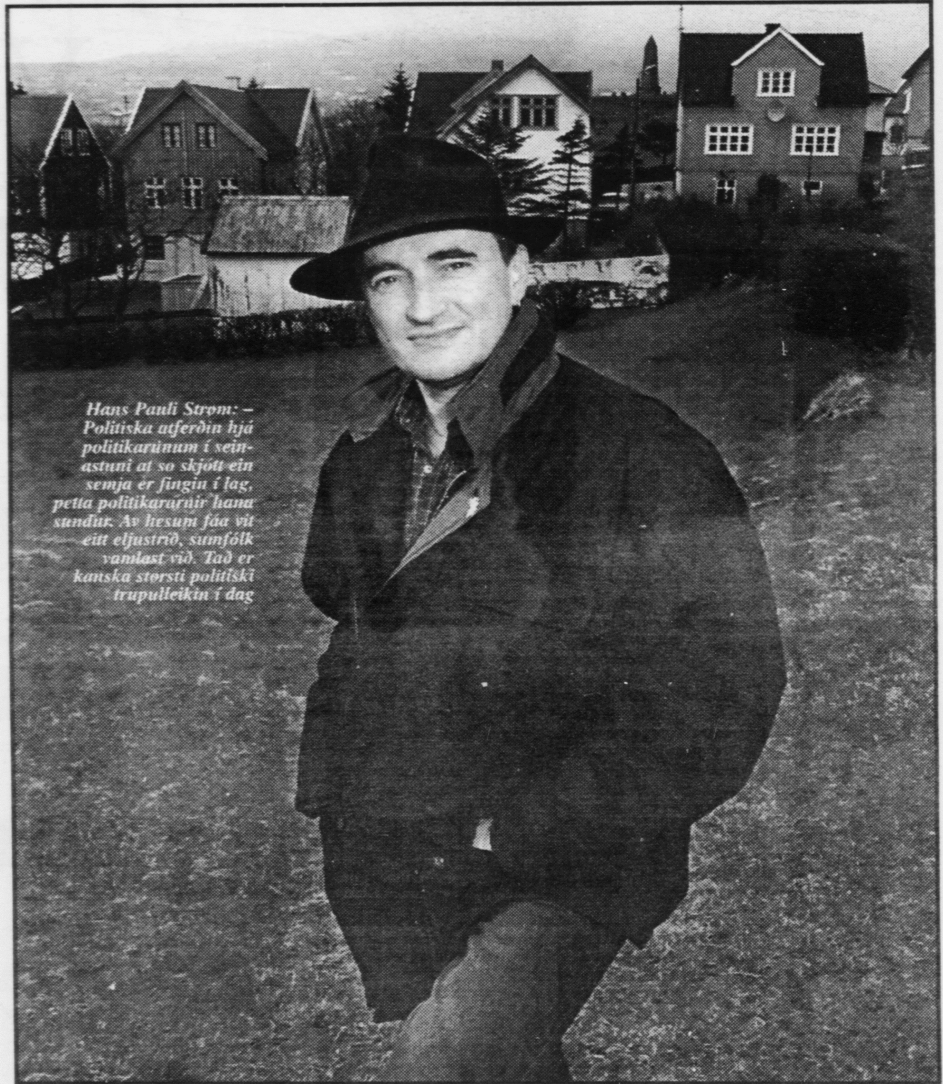
– Hvi fer ein 50 ára gamal maður upp í politikk?

– Eg havi verið eygleiðari í nógur ár, men nú fari eg at berjast fyrri solidarisku hugsjónini. Tað haldi eg best kann gerast í Javnaðarflokkinum, sigur Hans Pauli Strøm, sum heldur, at hansara náttúra ikki er at vera neutralur og óvirkin, og sum er uppvaksin í heimi í Vági, har foreldrin vóru ógvuliga sosial og virkin fólk.

– Í mínum uppvøkstri fekk eg ósvitaliga instinkt, sum allar mínar lívsroyndir hava ment til sosialt og politiskt medvit, sigur Hans Pauli.

Situr í sínum filabeinstorni

Hann sigur frá beiggja sínunum, ið er sjónmaður, og sum hevur havt ómetaliga nógvt at týða fyrri hann, sum situr í sínum filabeinstorni, og lesur í tølum. – Vit báðir tosa nógvt um politik, og eg nýti hesar samrøður til at rætta mínar fatanir, hvussu alt hongur saman.

Hans Pauli Strøm: – Politiska atferðin hjá politikarunum í seinastuni at so skjótt ein semja er fingin í lag, hetta politikararnir hana sundur. Av hesum fáa vit eitt eljustríð, sum fólk vanlast við. Tað er kanska størsti politisk trupulleikin í dag

– Tað er jú soleiðis, at vit menniskju kunnu hava hvør sín veruleika, og tí er altíð gagnligt at hoyra, hvat onnur hugsa og meina, sigur Hans Pauli Strøm.

– Hvát er týðningarmesta málið hjá tær í valstríðum? – Tað er eitt sindur mótmálið at málið um ríkisfelagsskapin altíð verður tikið fram og pískað upp í skúm. Tað haldi eg vera burturvið, tá so nógvt onnur týðandi stórmál krevja at fáa viðgerð.

– Eitt mál er, at tað er neyðugt at skipa fiskivinnuna og fiskaarbeiðið á landi, sum nú hongur í leysum lofti.

– Føroyska samfelagið stendur og fellur ikki við at

gera broytingar í ríkisfelagsskapinum. Tað stendur og fellur við, um vit fáa skipað tey víðurskifti, sum eru grundarlag undir tilveru okkara, sigur hann.

– Annað týðandi mál er at endurskoða okkara sosialu skipanir, sum eru afturúrsgildar. Tað gerst bert um vit byggja á solidarisku sjónarmiðini og umsorgan fyrri hvør øðrum, sigur Hans Pauli Strøm.

– Hvussu metir tú um framtíðina í hesum landi?

– Vit hava ongantíð havt so nógvar møguleikar sum nú. Samfelagið er komið fyrri seg, og vit noyðast ikki longur at berjast, fyrri lívinum. Nú skulu vit brúka orku til nýskapandi menn-

ingarmøguleikar.

– Neyvan er nakar ivi um, at oljan verður ein týðandi framtíðarvinna, og møguleikarnir við hesi vinnu eru nógvir – tó at eg neyvan haldi, at tað bert verður til gagns fyrri okkum.

– Spurningurin er, um vit veruliga lærdu nakað av tí sum hendi í 80 árunum, tá vit blástu okkum upp, til vit skraðnaðu.

Politikarar og borgarar ikki somu atferð

Ein av hesum vandum heldur Hans Pauli Strøm er neyðugt at gera nakað við, og fyrirbyrgja, so at somu skeivleikar, sum vóru gjørdar í 80 árunum, ikki verða endurtiknar.

Sosíalurín fer í komandi bløðunum at hava prát við valevnir í ymsu flokkunum, sum stilla upp á lögtingsvalinum 30. apríl

– Annað mál er at broyta politiska atferðina. Vit hava sæð í seinastuni, at allar semjur og felags niður-støður verða álaðar sundur av flokkunum og politikararunum.

– So hvørt sum ein semja er fingin í lag, leggja politikararnir á og hetta hana sundur. Av hesum fáa vit eitt eljustríð, sum fólk vanlast við, sigur Hans Pauli og sammetir við hini í samfelagnum.

– Har er júst tað óvugta galdandi. Tað er kanska størsti politisk trupulleikin, sum vit hava í dag, sigur Hans Pauli Strøm.